

Το σπίτι της οδού Αμαλίας

.....

Αμέσως θυμήθηκε όλη τη ζωή της κοιτώντας αυτό το γκριζωπό και άχαρο κτίριο. Είχαν περάσει πάρα πολλά χρόνια από την τελευταία φορά που το αντίκρισε και, όπως περίμενε, το κτίριο είχε αλλάξει, ο δρόμος είχε αλλάξει αλλά το πιθανότερο είναι η ίδια να είχε αλλάξει. Ο ήλιος έδυε, ο κόσμος είχε αρχίσει να αραιώνει και τα μαγαζιά να ανάβουν τα φώτα τους. Από μια διπλανή πολυκατοικία ακουγόταν ο ήχος της τηλεόρασης, από μια άλλη δύο άνθρωποι να φωνάζουν, τόση ήταν και η φασαρία από τα αυτοκίνητα, που έπρεπε να κλείσεις τ' αυτιά σου για να διασχίσεις τη λεωφόρο που απλωνόταν μπροστά από το σπίτι.

Ανάμεσα σ' όλα αυτά, η Βίβιαν καθόταν στο πεζοδρόμιο και σκάλιζε τις αναμνήσεις της. Σε αυτό το κτίριο πριν 67 χρόνια γεννήθηκε ένα παιδί. Καθώς ήταν κορίτσι, ο πατέρας της αποφάσισε να ονομαστεί Βίβιαν σαν τη γιαγιά της που δεν γνώρισε ποτέ. Αυτό το κορίτσι λοιπόν είχε άλλους δύο μεγαλύτερους αδελφούς και αργότερα απέκτησε και μια αδερφή. Αργότερα πήγε στο σχολείο. Στο Δημοτικό, η Ιστορία και η Γλώσσα της φαίνονταν μαθήματα βαρετά, αλλά, όταν πήγε στο Γυμνάσιο, η Φυσική και τα Μαθηματικά της τράβηξαν το ενδιαφέρον. Κάθε βδομάδα είχε σημειώματα προς τους γονείς της, με παρατηρήσεις από τους φιλολόγους της, επειδή δεν πρόσεχε στην τάξη. Αντίθετα, ο φυσικός της είπε ότι αν προσπαθούσε, θα γινόταν μια πολύ καλή επιστήμονας. Η Βίβιαν, ακόμα και τώρα που στέκεται στο πεζοδρόμιο, θυμάται τα λόγια του και το πρόσωπό του ολοκάθαρα.

Αγαπούσε το σπίτι της και την οικογένεια της. Η μητέρα της δεν δούλευε, αλλά ο πατέρας της είχε ένα κατάστημα με μουσικά όργανα. Θυμάται ότι τις Κυριακές τα μεσημέρια, ο πατέρας, μετά την εκκλησία, έπαιζε πιάνο και η μητέρα τραγουδούσε. Δε θυμάται κανένα από αυτά τα τραγούδια παρά μόνο μια μελωδία που κουβαλά στο μυαλό της σαν ανάμνηση από την οικογένεια της.

Η μητέρα της πίστευε ότι οι κόρες της, αφού τελειώσουν το σχολείο, πρέπει να παντρευτούν και να γίνουν σπιτονοικοκυρές. Ο πατέρας ήταν πρόθυμος να τη στηρίξει σε κάθε της επιλογή, μιας και έβλεπε το ενδιαφέρον της κόρης του να ασχοληθεί με κάποια επιστήμη.

Ο ίδιος πάντα ήθελε να γίνει μουσικός και να λάβει μέρος σε όπερες σε όλο τον κόσμο, αλλά ποτέ δεν κατάφερε να εκπληρώσει το όνειρο του.

Έτσι πέρασαν τα χρόνια σε εκείνο το σπίτι στη λεωφόρο Αμαλίας και η Βίβιαν είδε και τους δύο αδερφούς της να φεύγουν από το σπίτι, επειδή γράφτηκαν στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης με δύο χρόνια διαφορά ο πρώτος από το δεύτερο. Πλησίαζε η μέρα που θα τελείωνε το -εξατάξιο τότε- Γυμνάσιο και έπρεπε να αποφασίσει τι θα κάνει στη ζωή της. Το σκεφτόταν πολύ καιρό μέχρι που το αποφάσισε.

Έτσι λοιπόν βρέθηκε το καλοκαίρι του 1965 στο αεροδρόμιο του Ελληνικού, έτοιμη να μπει σε μια μεταμεσονύχτια πτήση για Παρίσι. Είχε αποφασίσει να εγγραφεί στη σχολή φυσικών επιστημών ενός Πανεπιστημίου στα περίχωρα της πρωτεύουσας της Γαλλίας, παρόλο που ήξερε ελάχιστα γαλλικά και δε γνώριζε κανέναν. Αποχαιρέτησε θερμά την οικογένεια της και υποσχέθηκε ότι θα τους ξανάβλεπε σύντομα.

Η πτήση κράτησε περισσότερο από όσο περίμενε, αλλά, από ψηλά, η θέα του Παρισιού τα ξημερώματα, την αποζημίωσε. Έμεινε όλο το πρωί να χαζεύει τα μαγαζιά με τα ακριβά φορέματα και, κατά το μεσημέρι, αφού ρώτησε εδώ και εκεί, τελικά κατάφερε να βρει την αφετηρία του λεωφορείου που θα την πήγαινε στο Πανεπιστήμιο όπου, όπως τότε νόμιζε, θα περνούσε τέσσερα χρόνια πριν επιστρέψει στην πατρίδα της και ξαναδεί το σπίτι της.

Όταν έφτασε στο Πανεπιστήμιο, είδε ακριβώς αυτό που περίμενε. Ένα υπέροχο παλιό κτίριο, κομψό και φροντισμένο. Πέρασε στη διεύθυνση για να συμπληρώσει τα έγγραφα που απαιτούνταν, η γραμματέας την κοίταξε με ένα πολύ παράξενο βλέμμα όταν συμπλήρωσε με λατινικούς χαρακτήρες το όνομά της, Βίβιαν Πετροπούλου.

Έπειτα βρήκε ένα ενοικιαζόμενο δωμάτιο σε μια κοντινή πολυκατοικία που της άρεσε και το νοίκιασε. Η σπιτονοικοκυρά της, η κυρία Μπονεφουά, ήταν πολύ καλή γυναίκα και εξαίρετη μαγείρισσα. Συχνά προσκαλούσε τη Βίβιαν για δείπνο μιας και ήταν χήρα και ήθελε κάποια συντροφιά.

Στο Πανεπιστήμιο, μετά τις δυσκολίες συνεννόησης και προσαρμογής των δύο πρώτων μηνών, οι φοιτητές άρχισαν να γνωρίζονται μεταξύ τους και η Βίβιαν συνειδητοποίησε ότι υπήρχαν πολλοί από ξένες χώρες, τόσοι, όσοι και οι γάλλοι. Η Βίβιαν θυμάται μόνο έναν άγγλο που λεγόταν Έντουαρντ Κίρκλαντ. Οι γάλλοι φοιτητές τον κοιτούσαν με περιφρόνηση, επειδή του ήταν πολύ δύσκολο να μιλήσει σωστά γαλλικά. Ήταν όμως πολύ έξυπνος και συνεπής και είχε κερδίσει την εμπιστοσύνη των καθηγητών. Ο ίδιος πολλές φορές την είχε προσκαλέσει για τσάι και της είχε μιλήσει για τη συννεφιασμένη Αγγλία. Αυτή με την σειρά της του μιλούσε για την πατρίδα της με τις ζεστές θάλασσες και τα όμορφα ηλιοβασιλέματα.

Όλον αυτό τον καιρό είχε συνέχεια αλληλογραφία με την οικογένειά της και έμαθε ότι οι δυο αδελφοί της τελείωσαν τη σχολή τους και δούλευαν ως υπάλληλοι σε ένα υπουργείο στην Αθήνα.

Η Βίβιαν προσπαθεί να θυμηθεί σε ποιο, αλλά δεν τα καταφέρνει, ο θόρυβος δεν την αφήνει να σκεφτεί καθαρά, μάλλον ήταν το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης, μπορεί και Εσωτερικών.

Ήταν ένα ανοιξιάτικο πρωινό του 1967 και η Βίβιαν στο δεύτερο έτος της σχολής. Πέρασε από το φούρνο της γειτονιάς να πάρει ένα κρουασάν για δεκατιανό, χαιρέτησε ένα συμφοιτητή της που συνάντησε στο δρόμο και σταμάτησε μπροστά από τη βιτρίνα του πρακτορείου τύπου όπου είδε στην εφημερίδα μια μεγάλη φωτογραφία ενός ανθρώπου που δεν γνώριζε, αλλά κατάλαβε από τον τίτλο ότι το άρθρο αφορούσε την Ελλάδα. Δεν μπόρεσε να το διαβάσει εκείνη τη στιγμή, γιατί άρχισε να βρέχει καταρρακτωδώς και βιαζόταν να γυρίσει στο σπίτι της. Αναπόφευκτα το ίδιο μεσημέρι έμαθε τα νέα από την κυρία Μπονεφουά. Ο άνδρας που είχε δει στη φωτογραφία λεγόταν Γεώργιος Παπαδόπουλος.

Σταδιακά η αλληλογραφία με την οικογένεια της γινόταν όλο και αραιότερη. Η Βίβιαν έστελνε συνεχώς γράμματα, οι απαντήσεις όμως καθυστερούσαν σημαντικά, ώσπου στις αρχές του χειμώνα του '67 σταμάτησαν τελείως.

Το τρίτο και προτελευταίο έτος της σχολής της φάνηκε το πιο δύσκολο. Έβαλε τα δυνατά της να περάσει με καλό βαθμό, και τα κατάφερε.

Θυμήθηκε ξαφνικά έναν καθηγητή της από το πανεπιστήμιο. Τον έλεγαν Ρασελιέ Φρανσίς ή μπορεί και Φρανσουά. Ήταν χημικός και όλοι οι φοιτητές τον συμπαθούσαν. Έκανε με το χαμόγελό του και με τον τρόπο που μόνο αυτός ήξερε ευχάριστο το μάθημά του. Ακόμα, πολύ συχνά, πήγαινε στα κοντινά καφέ με τους φοιτητές του για να συζητήσουν σαν φίλοι και θέματα εκτός σχολής. Του άρεσε το ποδόσφαιρο και μια φορά προσκάλεσε τους φοιτητές του σε έναν αγώνα.

Τώρα που το σκέφτεται η Βίβιαν, ήταν ο πρώτος και ο μοναδικός αγώνας ποδοσφαίρου που είδε.

Τελικά, ολοκλήρωσε τις σπουδές της στη σχολή με Άριστα, αφού έζησε έντονα όλα τα γεγονότα του Μάη του '68. Έπειτα, ως το 1971, έκανε ειδίκευση στην Οινολογία. Την είχαν μαγεύσει τα γαλλικά κρασιά. Τόσα πολλά και το καθένα από μόνο του ένα καλλιτέχνημα. Αμέσως μετά βρήκε δουλειά σε ένα οινολογικό ινστιτούτο.

Αγαπούσε τη δουλειά της. Ήταν κάτι πολύ πρωτότυπο γι' αυτήν και επιπλέον κάθε πρωί, μακριά από την πατρίδα της, είχε κάποιο συνάδελφο να της λέει μια καλημέρα. Θυμάται ακόμα τη μυρωδιά κάθε κρασιού και την άσπρη ποδιά που πάντα φορούσε.

Κάπου στο 1973 γνώρισε και τον άντρα που δύο χρόνια αργότερα θα παντρευότανε. Ονομαζόταν Όττο και μαζί με τον αδερφό του Λούντβιχ έφερναν στην Βίβιαν κρασιά από τον αμπελώνα του πατέρα

τους για ανάλυση. Ένα μουντό απόγευμα του Σεπτέμβρη του ιδίου έτους, η Βίβιαν καθισμένη στον καναπέ του καινούργιου σπιτιού της, με θέα τα φώτα του Παρισιού και με ένα ποτήρι κρασί στο χέρι, έμαθε ότι η οικογένεια του Όττο καταγόταν από την Γερμανία. Ζούσαν στο Ανατολικό Βερολίνο αλλά το 1961 δραπέτευσαν και ήρθαν στην Γαλλία. Ο πατέρας του αγόρασε έναν αμπελώνα και από τότε είχαν εγκατασταθεί στο Παρίσι.

Η Βίβιαν βγήκε από τις σκέψεις της. Κάποια παιδιά έπαιζαν στο πεζοδρόμιο με μια μπάλα και κατά λάθος την χτύπησαν με αυτήν. Αφού της ζήτησαν συγγνώμη, τα άκουσε να μιλάνε ζωηρά και να γελάνε καθώς απομακρύνονταν. Θυμήθηκε τον γιο της. Τώρα μάλλον θα ήταν στο γραφείο του ή μπορεί να είχε βγει για φαγητό με τη γυναίκα του.

Μπήκε σε μια καφετέρια, παρήγγειλε ένα καφέ και χάθηκε ξανά στις σκέψεις της. Ο Χάνς, ο γιος της, που πήρε το όνομά του πεθερού της, ήταν πάντα πολύ ζωηρό παιδί. Πήρε μάλλον περισσότερο από τον πατέρα του. Ήταν ψηλός και ξανθός αλλά είχε τα καστανά μάτια της Βίβιαν.

Μετά την πτώση του τείχους του Βερολίνου το 1989, η Βίβιαν με τον άντρα της και το γιο τους μετακόμισαν στο Βερολίνο. Αρχικά είχαν προγραμματίσει να μείνουν εκεί μόνο ένα καλοκαίρι για να δει ο Όττο τους συγγενείς του και να τους γνωρίσει στην γυναίκα του και στον γιο τους. Τελικά εγκαταστάθηκαν μόνιμα εκεί. Η Βίβιαν ποτέ δεν σταμάτησε να σκέφτεται την Ελλάδα παρόλο που και στην Γερμανία είχε μια καλή ζωή δουλεύοντας ακόμα ως οινολόγος, σε δικό της πια εργαστήριο. Όσο της έλειπε η Ελλάδα, τόσο της έλειπε και η Γαλλία. Τα περίχωρα του Βερολίνου, όπου ήταν το σπίτι της ήταν μουντά και βροχερά, αντίθετα με τα περίχωρα του Παρισιού.

Στα εξήντα της αποφάσισε ότι είχε δουλέψει αρκετά και αυτή και ο σύζυγος της. Έτσι, πήραν και οι δύο σύνταξη. Ο γιος τους πλέον δούλευε στην Γαλλία σε μια τράπεζα. Ο Χάνς προτίμησε να επιστρέψει εκεί που γεννήθηκε, παρόλο που όταν με την οικογένεια του έφυγαν από εκεί, αυτός ήταν μόνο έντεκα χρονών.

Η Βίβιαν και ο Όττο σαν συνταξιούχοι είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν την Ελλάδα. Πήραν το αεροπλάνο από το μεγάλο αεροδρόμιο του Βερολίνου και σε λίγες ώρες ήταν στην Αθήνα. Η Βίβιαν δεν αναγνώρισε το αεροδρόμιο μιας και ήταν καινούργιο αλλά αναγνώρισε τη μυρωδιά της Ελλάδας, γιατί την μυρωδιά του τόπου σου δεν την ξεχνάς ποτέ. Ο Όττο μιλούσε μόνο Γερμανικά, Γαλλικά και σπαστά Αγγλικά οπότε άφησε στη γυναίκα του την συνεννόηση.

Η Βίβιαν φυσικά θυμόταν τα Ελληνικά, τη μητρική της γλώσσα, αν και σπάνια της είχε δοθεί η ευκαιρία να τα μιλήσει στα σαράντα εφτά χρόνια που πέρασε στην ξενιτιά. Όταν σταμάτησε έναν οδηγό ταξί και του είπε τη διεύθυνση του ξενοδοχείου όπου θα έμεναν, στο κέντρο της Αθήνας, τα Ελληνικά της ακούστηκαν παράξενα στα ίδια της τα αυτιά. Η προφορά της και οι ήχοι που έβγαζε δεν θα έπειθαν κανέναν ότι όντως ήταν Ελληνίδα.

Έφτασαν στο ξενοδοχείο και τακτοποιήθηκαν. Ο Όττο ήταν κουρασμένος και τον πήρε ο ύπνος βλέποντας τηλεόραση. Η Βίβιαν ήθελε να περπατήσει στα γνώριμα στενά που ποτέ δεν ξέχασε, να αφουγκραστεί τους ήχους και να μυρίσει τις ευωδιές του μέρους, όπου, όταν ήταν μικρό παιδί, έπαιζε με τα αδέρφια της και τους φίλους της. Ένιωθε την καρδιά της να χτυπάει δυνατά. Εκεί που περπατούσε, είδε το δρόμο που είχε χαραχτεί στη μνήμη της για πάντα. Στην άκρη του, το κτίριο που κάποτε ήταν το σπίτι της, τώρα πια στεγάζει τα γραφεία μιας πολυεθνικής εταιρίας.

Έτσι, χαμένη στις σκέψεις της, βρέθηκε σε μια καφετέρια να σκέφτεται την ζωή της και μετά από πολύ καιρό να πίνει ελληνικό καφέ. Αυτό που ήθελε τώρα ήταν να γυρίσει για πάντα στην Ελλάδα και να ξεκουραστεί, ίσως σε ένα μικρό σπίτι στην εξοχή με ένα μικρό αμπελώνα, που τόσο αγαπούσε αυτή και ο άντρας της. Δεν είναι σίγουρη, αλλά εύχεται η Ελλάδα να είναι ο τελευταίος σταθμός της ζωής της.

